

27. oktober 2020

EM2020/118/180

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov nr. 20 af 23. November 2015 om alderspension til FM2021, således at aldersgrænsen for at kunne opnå offentlig alderspension ændres til 66 år.

(Partii Naleraq, Inatsisartut gruppen)

Forslag til Inatsisartut beslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM21 at fremlægge et forslag, der sikrer at den grønlandske alderspensions grundbeløb tilpasses den sats 1, der er gældende for den danske folkepensions grundbeløb og den danske pensionsordning.

(Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelson, Inuit Ataqatigiit)

Vi skal hermed fra Siumut fremlægge vore synspunkter vedrørende de to beslutningsforslag, som begge omhandler alderspension, det ene forslag fra Partii Naleraqs Inatsisartutgruppe samt Peter Olsens Inuit Ataqatigiits beslutningsforslag der er lagt sammen til at skulle debatteres sammen.

Det skal være positivt at blive ældre og være en del af samfundet, det skal være trygt og så vidt det er muligt må det også være godt.

Det vil nok ikke være den helt store løgn at påstå at ældrepolitikken nu snart har stået på i rigtig mange år og nok vil bestå i lige så mange år fremover.

Det er kun ganske få år siden at man fornyede alderspensionen og vi mener fra Siumut at det stadig er nødvendigt at tilpasse loven hvilket da også vil skulle ske i fremtiden.

Da man for nogle år siden lavede reformen var vi fra Siumut ganske åbne overfor grænsen for hvornår man skal begynde at få alderspension, faktisk var det vigtigt for os, at der var en elastik omkring aldersgrænsen for at kunne få alderspension, dette skyldtes tildels, at nogle af de ældre stadig har arbejdsevnen i behold og lysten til at ville arbejde og man mente, at det ville være fint set i samfundets optik, at de ældre således kunne tjene samfundet, hvis de ellers har lysten endnu og, at man derfor burde skabe rammen for det. Det er således også derfor, at vi har åbnet op for muligheden for, at de der oppebærer alderspension kan fortsætte med, at have et job ved siden og få lidt mere ud af det.

Forslagsstillerne som er Partii Naleraqs inatsisartutgruppe, begrundet deres forslag med, at de ældre herhjemme nok har haft et hårdere liv end tilsvarende ældre i Danmark har været udsat for og derfor vil være mere nedslidte; hvilket er et forhold som vi fra Siumut ikke modsiger, idet det da også skal siges, at netop det synspunkt blev brugt som begrundelse af Siumut i den daværende

behandling af alderspensionen, men at man også i andre sammenhænge har været inde på det samme.

Data viser at levealderen herhjemme stadig er lavere end tilsvarende i Danmark. Derfor ligger det også Siumut på sinde, at aldersgrænsen for at kunne begynde at oppebære alderspension må vurderes ganske nøje, hvilket vi vil være ganske ærlige om, for selvom at arbejdsevnen er stigende hos de ældre så er det også ganske vigtigt, at kunne blive ældre med æren i behold og være en del af samfundet samtidig.

Derfor er vi fra Siumut også klar til, at revurdere aldersgrænsen til om den skal forblive på de 66 år og vi vil også gerne deltage i at få gjort noget ved det. Med hensyn til grundbeløbsstørrelsen på alderspensionen og om den skal være lig med den danske alderspensions grundbeløb har Peter Olsen fra Inuit Ataqatigiit foreslået at Naalakkersuisut skal fremlægge forslag hertil på FM 2021 hvilket vi hermed også fra Siumut vil sige at vi finder interessant.

At de ældre skal have ret til at få udbetalt grundbeløbet i alderspension som en rettighed finder vi fra Siumut som en god ordning, om end man kunne betænke at størrelsen på beløbet måske stadig kan være større.

Vi ved godt at levevilkårene herhjemme i sammenligning med levevilkårene i Danmark på mange måder er dyrere herhjemme. Huslejen, opvarmning af boligen, rejseomkostninger og fødevarepriserne er meget højere herhjemme, og det medfører blandt meget andet at mange ældre faktisk når de når pensionsalderen flytter til Danmark. Det er selvsagt ærgerligt og det må vi gøre noget ved.

Forslagsstilleren har sat som mål, at Naalakkersuisut skal fremlægge et forslag til næste efterår, hvorved man vil kunne få fastsat en højere grundpension og få vist hvordan dette kan opnås. Vi finder det i Siumut vigtigt at man ved fastsættelsen af den grundlæggende alderspension må få kortlagt hvilke faldgruber der kan være og forsøge at undgå dette.

Vi er glade for i Siumut at kunne mærke ,at Naalakkersuisut i deres svar siger, at de er åbne overfor at man får drøftet alderspensionen, derfor mener vi fra Siumut at disse to forslag kan give gode konsekvenser i et videre forløb.

Med disse bemærkninger fra Siumut anbefaler vi, at forslagene videresendes til det respektive udvalg.

Anders Olsen, Siumut.